

حسابداری جامع – جلسه دوم آشنایی با حساب ها

مدرس :

افشین یگانه فر

ساختن یک شغل ، به مراتب راحت تر از یافتن آن است

<https://fakherac.ir>

@fakher_acc

آشنایی با حساب ها

• هر رویداد مالی بر معادله مسابرداری تاثیر می گذارد

در ارتباط با حساب ها:

مفاهیم حساب ، قواعد ثبت معاملات و ثبت های بدهکار و بستانکار

دفاتر قانونی

حساب‌ها چه هستند

• رویداد های مالی ، تحت عنوان حساب‌ها خلاصه ، ثبت و نگهداری می‌شوند

حساب‌ها را بطور معمول به شکل T ثبت می‌کنند

نام حساب

برای هر رویداد ، نام آن رویداد را بالای آن ثبت می‌کنند

بستانکار

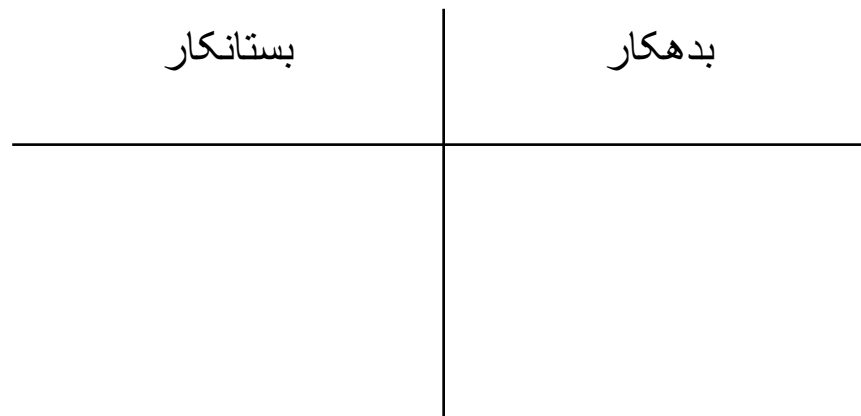
بدهکار

مهم : بد هکار حساب ، بستانکار حساب

- همیشه طرف راست حساب بدهکار
- و طرف چپ حساب بستانکار

یعنی هرگاه شنیدیم حسابی بدهکار شد در سمت راست می نویسیم

و هرگاه شنیدیم حسابی بستانکار شد در سمت چپ می نویسیم

• هر مسابى يك طرف بدهكار و يك طرف بستانكار دارد

اما همیشه يك ماهيت بده كار يا بستانكار دارد

و اما مسابدارى موفق مى شود كه بداند ماهيت چه مسابى بدهكار و چه مسابى بستانكار است

حساب های با ماهیت بدهکار و بستانکار

بستانکار	بدهکار
بدهی + سرمایه	دارایی =

مفهوم ماهیت بدهکار و بستانکار

• حساب با ماهیت بدهکار : یعنی همیشه مانده نهایی آنها بدهکار یا صفر است

• حساب های با ماهیت بدهکار، با افزایش بدهکار می شوند و با کاهش بستانکار

• حساب با ماهیت بستانکار : یعنی همیشه مانده نهایی آنها بستانکار یا صفر است

حساب های با ماهیت بستانکار ، با افزایش بستانکار می شوند و با کاهش بدهکار

مثال

سرمایه

بدهی ها

دارایی ها

بستانکار +	↑	↓	بدهکار -
---------------	---	---	-------------

بستانکار +	↑	↓	بدهکار -
---------------	---	---	-------------

بستانکار -	↓	↑	بدهکار +
---------------	---	---	-------------

شرح نوشتن بدهکار و بستانکار در یک سند حسابداری

عنوان حساب بدهکار	xxx
عنوان حساب بستانکار	xxx
شرح سند: بابت ...	

مثال سند حسابداری

• خرید یک دستگاه کامپیوتر به مبلغ ۴۰ میلیون تومان بصورت نسیه

سرمایه + بدهی ۴۰ ↑ = دارایی ۴۰ ↑ (دیوار نویسی)

• سند نویسی:

کامپیوتر (دارایی، بدهکار) ۴۰,۰۰۰,۰۰۰

حساب های پرداختی (بدهی، بستانکار) ۴۰,۰۰۰,۰۰۰

شرح سند : بابت خرید نسیه یکدستگاه کامپیوتر از فروشگاه...

مثال سند مسابرداری

• واریز مبلغ ۲۰ میلیون تومان توسط آقای محمدی بابت پیش دریافت سرمایه + بدهی ۲۰ = دارایی ۲۰ (دیوار نویسی)

• سند نویسی:

بانک (دارایی، بدهکار) ۲۰,۰۰۰,۰۰۰

پیش دریافت (بدهی، بستانکار) ۲۰,۰۰۰,۰۰۰

شرح سند : بابت پیش دریافت از آقای محمدی

مثال سند مسابرداری

• پرداخت مبلغ ۲۰ میلیون تومان به آقای حسینی بابت پیش پرداخت

سرمایه + بدهی = دارایی ۲۰
پیش پرداخت ۲۰ (دیوار نویسی)

• سند نویسی:

پیش پرداخت (دارایی، بدهکار) ۲۰,۰۰۰,۰۰۰

بانک (دارایی، بستانکار) ۲۰,۰۰۰,۰۰۰

شرح سند : بابت پیش پرداخت به آقای حسینی

حسابداری را یکبار دیگر تعریف کنیم

• دانشی که طی آن رویداد های مالی :

• جمع آوری

• طبقه بندی

• ثبت

• تلخیص

می شوند

ماهیت بدهکار و بستانکار هر رویداد رو مشخص کنید

- افزایش دارایی

- افزایش بدهی

- افزایش سرمایه

- کاهش بدهی

- کاهش سرمایه

- کاهش دارایی

ماهیت بدهکار و بستانکار هر رویداد رو مشخص کنید (جواب)

- افزایش دارایی
  - افزایش بدهی
  - افزایش سرمایه
  - کاهش بدهی
  - کاهش سرمایه
  - کاهش دارایی
- بدهکار
- بستانکار
- بستانکار
- بدهکار
- بدهکار
- بستانکار

ماهیت بدهکار و بستانکار هر رویداد رو مشخص کنید

- قرض دادن (حساب های دریافتی) دارایی
- قرض گرفتن (حساب های پرداختی) بدهی
- خودرو دارایی
- سرقفلی مغازه دارایی
- کامپیوتر دارایی
- ماشین آلات و تجهیزات دارایی
- گرفتن وام قرض الحسنه بدهی
- پیش پرداخت دارایی
- پیش دریافت بدهی

مثال : ثبت ماهیت حساب ها

۱: آقای رستمی با اختصاص دادن ۲۵۰۰,۰۰۰ ریال موجودی نقد و کالایی به مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال فعالیت تجارتي خود را آغاز می کند.

تجزیه و تحلیل : موجودی نقد و کالا دارائیهها مؤسسه تجارتي و آورده های آقای رستمی به عنوان سرمایه می باشند بنابراین حساب دارائیهها و سرمایه هر دو افزایش داشته اند.

معادله اصلی حسابداری $\Leftarrow$ دارائیهها = بدهی ها + سرمایه

$$۳۰۰۰,۰۰۰ + ۰ = ۲۵۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰$$

موجودی کالا + نقد

حساب سرمایه	حساب صندوق	حساب موجودی کالا
۳۰۰۰,۰۰۰	۲۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰

مثال : ثبت ماهیت حساب ها

۲: آقای رستمی با پرداخت ۵۰۰,۰۰۰ ریال مقداری اثاثه جهت تجارتخانه خود می خرد.
تجزیه و تحلیل : با پرداخت ۵۰۰,۰۰۰ ریال بخشی از دارایی صندوق کاهش پیدا کرده و دارایی دیگری به نام اثاثه افزایش پیدا کرده است.

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - جواب

دارائیهها = بدهی + سرمایه

$$۳۰۰۰,۰۰۰ + ۰ = ۲۰۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰$$

اثاثه + کالا + نقد = سرمایه

حساب سرمایه	حساب صندوق	حساب موجودی کالا	حساب اثاثه
۳۰۰۰,۰۰۰ (۱)	۲۵۰۰,۰۰۰ (۱)	۵۰۰,۰۰۰ (۱)	۵۰۰,۰۰۰ (۲)
	۵۰۰,۰۰۰ (۲)		

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - سوال

۳: آقای رسمی جهت شرکت خود وسائط نقلیه‌ای به مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ ریال بصورت نسیه خریداری می‌نماید.

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - جواب

تجزیه و تحلیل : یک دارائی ثابت به دارائیهای مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ ریال افزوده می شود.

از طرف دیگر بدهیهای شرکت به مبلغ ۳۰۰,۰۰۰ ریال افزایش می یابد.

دارائیهای = بدهی + سرمایه

$$۳۰۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰$$

وسائط نقلیه + ائانه + کالا + موجودی صندوق = بستانکاران + سرمایه

حساب سرمایه		حساب بستانکاران		حساب موجودی کالا		حساب ائانه	
(۱) ۳۰۰۰,۰۰۰		(۳) ۳۰۰,۰۰۰		۵۰۰,۰۰۰ (۱)		۵۰۰,۰۰۰ (۲)	
				حساب وسائط نقلیه		حساب صندوق	
				۳۰۰,۰۰۰ (۳)		۲۵۰۰,۰۰۰ (۱)	
						(۲) ۵۰۰,۰۰۰	

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - سوال

۴: آقای رستمی ۲۰۰,۰۰۰ ریال از ائانه خود را بصورت نقد می فروشد.
تجزیه و تحلیل : حساب ائانه یک دارائی است ۲۰۰,۰۰۰ ریال کاهش و حساب موجودی نقد ۲۰۰,۰۰۰ ریال افزایش پیدا می کند.

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - جواب

دارائتها = بدهیها + سرمایه

$$۳۰۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰ = ۲۲۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰$$

وسایط نقلیه + ائانه + کالا + موجودی نقد = بستانکاران + سرمایه

سرمایه	بستانکاران	حساب موجودی کالا	وسایط نقلیه
(۱) ۳۰۰۰,۰۰۰	(۳) ۳۰۰,۰۰۰	(۱) ۵۰۰,۰۰۰	(۳) ۳۰۰,۰۰۰
		حساب ائانه	حساب صندوق
		(۲) ۵۰۰,۰۰۰	(۱) ۲۵۰۰,۰۰۰
		(۴) ۲۰۰,۰۰۰	(۲) ۵۰۰,۰۰۰
			(۴) ۲۰۰,۰۰۰

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - سوال

۵: آقای رستمی ۱۰۰,۰۰۰ ریال از بدهی خود را بابت موضوع شماره (۳) پرداخت می نماید.

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - جواب

تجزیه و تحلیل : موجودی نقد ۱۰۰,۰۰۰ ریال یکی از دارائیهها کاهش پیدا می کند از طرف دیگر ۱۰۰,۰۰۰ ریال بدهیها نیز کاهش پیدا می کند.

دارائیهها = بدهیها + سرمایه

$$۳۰۰۰,۰۰۰ + ۲۰۰,۰۰۰ = ۲۱۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰$$

وسائط نقلیه + اثاثه + کالا + موجودی نقدی = بستانکاران + سرمایه

حساب سرمایه		بستانکاران		حساب صندوق		حساب موجودی کالا	
(۱) ۳۰۰۰,۰۰۰		(۳) ۳۰۰,۰۰۰		۲۵۰۰,۰۰۰ (۱)		۵۰۰,۰۰۰ (۱)	
			۱۰۰,۰۰۰ (۵)	(۲) ۵۰۰,۰۰۰			
				۲۰۰,۰۰۰ (۴)			
				(۵) ۱۰۰,۰۰۰			
				حساب اثاثه		حساب وسائط نقلیه	
				۵۰۰,۰۰۰ (۲)		۳۰۰,۰۰۰ (۳)	
				(۴) ۲۰۰,۰۰۰			

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - سوال

۶: آقای شکری یکی از دوستان آقای رستمی ۵۰,۰۰۰ ریال به عنوان قرض از آقای رستمی دریافت می کند.

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - جواب

تجزیه و تحلیل : ۵۰,۰۰۰ ریال موجودی نقد یکی از دارائیه‌ها کاهش پیدا می‌کند در مقابل دارائی دیگری به نام بدهکاران ایجاد می‌شود.

$$\text{دارائیه‌ها} = \text{بدهیها} + \text{سرمایه}$$

$$۳۰۰۰,۰۰۰ + ۲۰۰,۰۰۰ = ۲۰۵۰,۰۰۰ + ۵۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰$$

$$\text{وسائط نقلیه} + \text{اثاثه} + \text{کالا} + \text{بدهکاران} + \text{موجودی نقد} = \text{بستانکاران} + \text{سرمایه}$$

حساب سرمایه	بستانکاران	حساب موجودی نقد	حساب بدهکاران	حساب کالا
۳۰۰۰,۰۰۰ (۱)	۳۰۰,۰۰۰ (۳)	۲۵۰۰,۰۰۰ (۱)	۵۰,۰۰۰ (۶)	۵۰۰,۰۰۰ (۱)
	۱۰۰,۰۰۰ (۵)	۵۰۰,۰۰۰ (۲)		
		۲۰۰,۰۰۰ (۴)		
		۱۰۰,۰۰۰ (۵)		
		۵۰,۰۰۰ (۶)		
			حساب اثاثه	وسائط نقلیه
			۵۰۰,۰۰۰ (۲)	۳۰۰,۰۰۰ (۳)
			۲۰۰,۰۰۰ (۴)	

مثال : ثبت ماهیت حساب ها - سوال

۷: پس از گذشت یک هفته آقای شکری بدهی خود را به آقای رستمی پرداخت می نماید.

محاسبه تراز ازمانده حساب ها

ترازنامه

ریال	بدهیها	ریال	دارائیهها
۲۰۰,۰۰۰	بستانکاران	۲۱۰۰,۰۰۰	نقد و بانک
		۵۰۰,۰۰۰	حساب کالا
		۳۰۰,۰۰۰	حساب اثاثه
۳۰۰۰,۰۰۰	سرمایه	۳۰۰,۰۰۰	حساب وسائط نقلیه
<u>۳۲۰۰,۰۰۰</u>	جمع بدهیها و سرمایه	<u>۳۲۰۰,۰۰۰</u>	جمع دارائیهها

پایان جلسه دوم - حل تمرین
نظرات خود را برای ما ارسال کنید.

۰۹۱۱۲۳۶۰۶۹۶

افشین یگانه فر